
Skrivelse till Sveriges regering inför arbetet med förslag gällande förändringar i lagstiftningen kring Lagen om offentlig upphandling.

1. Öka möjligheterna till förhandling vid upphandlingar.

Det finns en formell möjlighet för förhandlingar vid upphandlingar redan idag, men som rättspraxis har utvecklats har det i praktiken blivit svårt att genomföra förhandlingar. Lagstifta för att öka möjligheten.

Argument:

2. Det ska finnas en flexibilitet att hantera förändrade förutsättningar under pågående upphandlingsprocess.

I privat sektor är det snarare regel än undantag att förutsättningarna förändras under pågående process. Lagstifta så att flexibilitet och förändringar är möjliga.

Argument:

3. Ge konkurrensverket uppdraget/mandat att utdela sanktioner för de som bryter mot upphandlingsreglerna.

Idag händer ingenting om man bryter mot reglerna.

Argument: Vi tycker att effektiva rättsmedel och sanktioner är rätt väg att gå för att tydliggöra och avskräcka från brott mot upphandlingsreglerna.

4. Ge konkurrensverket uppdraget/mandat att föra talan för mindre och medelstora företag som vill göra en överprövning.

Argument: Mindre företag har inte råd att anlita jurister som för deras talan.

5. Upphandlarna ska vara skyldiga att säkerställa att leverantörernas svar är rimliga, samt att det företag som vinner upphandlingen bedriver sin verksamhet enligt gällande lagstiftning.

I privat sektor är företag ansvariga för att säkerställa att leverantörer tex. inte använder barnarbetare. I dag har upphandlande enheter inget ansvar för att säkerställa att inlämnat material stämmer överens med verkligheten. Statliga upphandlingsenheter bör ha ansvar för att seriösa, lagliga anlitade företag.

Argument: Att välja leverantör efter vem som kan lämna lägst pris kan innebära att oseriösa företag anlitas av den upphandlande enheten. Det kostar att följa lagar vad gäller tex. säkerhet och utbildning. Genom att välja oseriösa företag kan staten gå miste om tex. skatteintäkter eller arbetsgivaravgifter samt att leverantörens personal har sämre arbetsförhållanden. Dåliga arbetsförhållanden kan betyda ytterligare ökade kostnader för staten, i form av sjukersättningar mm. En upphandlare som har kunskap om vad de upphandlar och ser till att de har kontakt med representanter från branschen har lättare att ställa rätt krav, vilket i sin tur minskar antalet överprövningar.

6. Gör upphandlarna skyldiga att utföra uppföljning och utvärdering under avtalstiden för att säkerställa att man fick det som begärdes i förfrågningsunderlaget.

Argument: Om upphandlaren utvärderar leverantören minimeras risken att leverantören i realiteten tar ett högre pris än konkurrenterna, genom att i utförandet tex. lägga på fler timmar i ett jobb.

7. Förbjud upprepade konkurrensutsättningar.

En anbudsgivare som vunnit en upphandling skall han inte kunna utsättas för en ny offertrunda.

Argument: En andra konkurrensutsättning ökar risken att vinnande företag förlorar uppdraget till en leverantör som prisdumpar för att få uppdraget. Detta bidrar till ökandet av oseriösa företag med förlorade skatteintäkter som följd.

8. Utformningen av förfrågningsunderlagen skall vara tydliga.

Många förfrågningsunderlag har "spridda krav" i anbudet vilket förvillar anbudsgivaren och gör det lätt att missa ett skallkrav. Lagstifta så att upphandlande enhet måste vara tydliga med sina krav, och att samtliga krav finns att läsa på ett och samma ställe (text i krav-bilaga).

9. Lagstifta rättigheten för företag att certifiera sig mot godkända verksamhetsledningssystem, samt lika ge dem rätt konkurrenskraft.

Idag värdesätts ofta endast ISO vid upphandlingar. Företag som är certifierade enligt andra, likvärdiga system, får sämre poäng än de som är certifierade enligt ISO.

Argument: Upphandlande enhet måste ha skyldighet att inte specialbehandla vissa certifieringssystem. Det kan inte vara så att en myndighet, SWEDAC, är det enda organ som kan utvärdera och godkänna att företag lever efter ett visst system. Detta är kostnadsdrivande och kan dessutom försämra möjligheten för mindre företag att vinna upphandlingarna.

10. Ta helt bort möjligheten till direktupphandlingar.

Idag finns möjlighet för upphandlare att upphandla via sk direktupphandling. Det finns dock ingen beloppgräns. Konkurrensverket har lagt förslaget att gränsen ska vara 5 basbelopp.

Argument: Vi tycker att möjligheten till direktupphandlingar ska helt tas bort. Detta på grund av att:

- Risken för bestickning från leverantör till upphandlare ökar.
- Direktupphandling kan ske kontinuerligt i flera år. Det finns ingen kontrollfunktion för att säkerställa att LOU följs.
- Direktupphandling sker inom flera inköpsenheter hos myndigheten, bolaget, kommun etc. Samordning finns ej vilket gör att en direktupphandlingsgräns kan överstigas.
- Affärsmissigheten sätts åt sidan då enbart en eller samma leverantör tillfrågas.

Stockholm 2009-04-28

Elongruppen
Plåtslageriernas riksförbund
Sveriges Kommunikations Elektronik Företagarförening
SMS Måleriföretagarna
Svenska Flyttföretagareförbundet
Sveriges Trafikskolors riksförbund
Glasbranschföreningen
Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund
Sveriges Trädgårdsanläggningsförbund
Mekaniska verkstädernas riksförbund